

ОБГРУНТУВАННЯ НАПРЯМКІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОНКОЛОГІЧНИХ ХВОРИХ

Панфілова Г. Л.

доцент кафедри організації та економіки фармації, д. ф. н.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Фармацевтичне забезпечення онкологічних хворих в Україні здійснюється у рамках виконання державних цільових програм (ДЦП). У період з 2002 р. по 2014 р. були розроблені та прийняті відповідному рівні три ДЦП (Державна програма «Онкологія» на 2002-2006 рр. – постанова КМУ від 29.03.2002 р. №392; «Дитяча онкологія» на 2006-2010 рр. – постанова КМУ від 19.07.2006 р. №983; «Загальнодержавна програма боротьби з онкологічними захворюваннями на 2007-2016 рр.» – розпорядження КМУ 10.07.2006 р. №393-р). Упродовж 2014 р. сформувались вкрай несприятливі умови для проведення централізованих державних закупівель ЛП. За оцінкою фахівців, не змінило у позитивному напрямку прийняття у квітні 2014 р. Закону України «Про здійснення державних закупівель». У наслідок цього, станом на 01.09.2014 р. за державні кошти не було придбано жодного найменування ЛП для онкологічних хворих за ДЦП. Тому метою нашої роботи став аналіз існуючої ситуації, що склалась в країні з організацією ДЦП та обґрунтування напрямку вирішення зазначеної проблеми.

За даними аналізу спеціальної літератури та враховуючи результати раніше проведених досліджень у зазначеному напрямку можна стверджувати про наступне. У рамках діючої моделі державного фінансування системи охорони здоров'я й фармацевтичного забезпечення населення вирішити питання раціонального використання бюджетних коштів у режимі максимальної прозорості тендерних торгів виглядає неможливим. Вважаємо, що суттєво у зазначеному напрямку не допоможе також й впровадження механізму зовнішнього референтного ціноутворення на ЛП. Дієвим напрямком

вирішення зазначеної проблеми є впровадження механізму реімбурсації вартості споживання лікарських препаратів (ЛП) в системі соціального медичного страхування населення. Визначення максимального рівня реімбурсації вартості ЛП з доведеною терапевтичною ефективністю створює сприятливі умови для розвитку конкурентного середовища на фармацевтичному ринку та формування об'єктивних умов щодо зниження цін на ЛП. Фармацевтичні компанії стануть перед вибором – або знижувати ціни на ЛП та отримати гарантовані державою та страховими компаніями компенсації, або зберегти рівень цін та очікувати одержання прибутків за рахунок продажів тим споживачам, що спроможні компенсувати різницю у ціні препаратів.

До основних заходів, що сприятиме підвищенню доступності ЛП, що використовуються у лікуванні онкологічних хворих можна віднести: впровадження програми імпортозаміщення та державне стимулювання виробництва вітчизняних препаратів протипухлинної дії; удосконалення інформаційного забезпечення онкологічної служби країни; впровадження у практичну онкологію методик оцінки медичних технологій (Health Technology Assessment – НТА); нормативно-правове закріплення можливості активного залучення до процесу фармацевтичного забезпечення онкологічних хворих, суспільних організацій; стимулювання споживання більш дешевих генеричних ЛП з доведеною біоеквівалентністю оригінальному препарату за процедурою, що відповідає міжнародним вимогам; проведення моніторингу вітчизняного ринку ЛП та їх цінових характеристик.

Висновки. Вищезазначене дає змогу окреслити напрямки проведення прикладних досліджень, що мають соціально-економічну актуальність. Насамперед, це розробка ефективних механізмів зовнішнього та внутрішнього референтного ціноутворення на ЛП за умов впровадження соціально адаптованих моделей фармацевтичного забезпечення хворих.